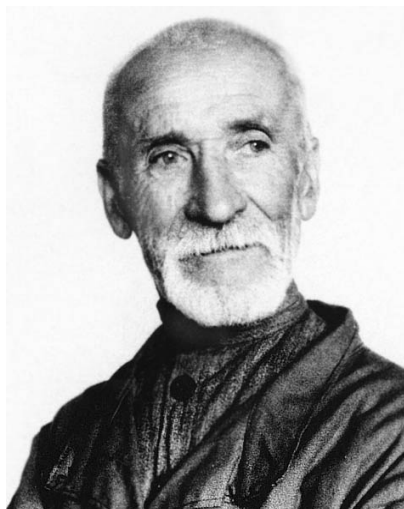

ІЖАКЕВИЧ Іван Сидорович (06(18). 01. 1864, с. Вишнопіль, нині Тальнівського р-ну Черкаської обл. — 19. 01. 1962, Київ) — живописець і графік. Батько [М. Їжакевича](#), дід [Н. Кочережка](#). Народний художник УРСР (1951). Член Асоціації художників Червоної України, СХУ (1938). Навчався в іконописній майстерні при Києво-Печерській лаврі (1876–82), Київській рисувальній школі М. Мурашка (1882–84; викл. [Х. Платонов](#), [І. Селезньов](#)), С.-Петербурзькій АМ (1884–88; викл. [А. Куїнджі](#), [І. Рєпін](#)). 1883–84 брав участь у реставрації фресок 12 ст. та створював розпис у Кирилів. монастирі, 1904–08 виконав розпис трапезної та церкви Всіх святих у Києво-Печер. лаврі, Покров. церкви на Пріорці у Києві (1906). Від 1890-х рр. у ж. «Живописное обозрение», «Всемирная иллюстрация», «Нива» вміщував малюнки з життя, побуту та історичного минулого українського народу. Від 1907 працював художником у Києві. Основні галузі — станковий і монументальний живопис, книжкова ілюстрація (виконував переважно олійною фарбами у техніці гризайль). Писав історичні картини, пейзажі та сцени з українського побуту. Учасник мистецьких виставок від 1891. Окремі роботи зберігаються у НХМ, Нац. музеї Т. Шевченка, Шевченків. нац. музеї-заповіднику (м. Канів Черкаської обл.).

Основні твори

«Святять паски», «На Спаса», «Запорожці готуються до походу», «Кобзар на могилі», «Жнуть очерет», «Ловлять раків», «Вітряки за селом», «Запорожець»,

«Український кобзар», «М. Залізняка», «Запорожець у зимовому одязі», «Г. Сковорода в дорозі», «На весілля» (1891), «Весільні подарунки молодим» (1893), «Сліпий лірник із поводителем» (1894), «Збирання меду на пасіці», «Зустріч зятя з тещею» (1898), «У засідці» (1900), «Голова старого» (1904), «Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (1907), «Битва чернігівського князя Чорного з древлянами», «Битва козаків з ляхами», «Бій у с. Веселе 26 лютого 1861 р.», «Хата батьків Шевченка у с. Кирилівка» (1921), «Катерина» (1925; 1936; 1955), «Бунт селян», «Шукають волі», «На панщині», «Уманська різанина» (усі – 1926–28), «Гайдамаки оволодівають Уманню», «Т. Шевченко в майстерні у В. Ширяєва», «Перебендя» (усі – 1933–34), «Т. Шевченко-пастух («Мені тринадцятий минало»)», «Зустріч Т. Шевченка з сестрою Яриною», «Похорони Т. Шевченка» (усі – 1935), «Перебендя» (1938), «Повстання гайдамаків» (1939); серія «Пейзажі Києва»; іл. до творів – «Причинна», «Гайдамаки», «Кобзар» (1940) Т. Шевченка, повісті «Сорочинський ярмарок» М. Гоголя (1927), драми «Лісова пісня» Лесі Українки, повісті «Fata morgana» М. Коцюбинського (обидві – 1937), романів «Пан Халявський» Г. Квітки-Основ'яненка (К., 1941), «Наливайко» Івана Ле (1949), поеми «Енеїда», п'єси «Наталка Полтавка» і водевілю «Москаль-чарівник» І. Котляревського (усі – 1950).

Рекомендована література

1. Ковалевська М. І. С. Їжакевич. К., 1949;
2. Членова Л. Народний художник УРСР Іван Сидорович Їжакевич // Мистецтво. 1955. № 1;
3. Касіян В. Найстаріший український художник // Вітчизна. 1959. № 1;
4. Іван Сидорович Їжакевич: Альбом. К., 1964;
5. Огієвська І. В. Виставка творів І. С. Їжакевича // НТЕ. 1989. № 4;
6. Блюміна І. Ім'я – епоха // КіЖ. 1989, 15 січ.;
7. В'юник А. Україна на Півночі (І. Їжакевич у Петербурзі) // ОМ. 1998. № 1;
8. Нестеренко П. Іван Їжакевич – візія України // Пам'ять століть. 2004. № 1;
9. Клименко Н. Осяяні народною поезією // ОМ. 2004. № 3.

П. В. Нестеренко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Іжакевич Іван Сидорович / П. В. Нестеренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12952>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).